

Özel Sevgi Anaokulu®

OKULA UYUM SÜRECİ

- Okula başlama dönemi, çocuklar için en önemli geçiş dönemlerinden biridir. Bu tür önemli dönemlerde çocukların her zamankinden daha fazla ilgi ve sevgi ihtiyacı duydukları unutulmamalıdır.
- Evden anaokuluna ya da anaokulundan ilkokula geçiş, çocuk için yeni ve uyum sağlaması gereken, dolayısıyla onu kaygılandıran bir durumdur.
- Bu durum bazı çocuklarda uyum problemlerine, okula karşı isteksizlik veya okul korkusu gibi problemlere yol açabilmektedir.

Çocukların okula başladıktan sonra gösterecekleri tepkiler dört ayrı grupta toplanabilir:

- **Birinci grup;** her açıdan kolay adapte olan ve sorunsuz bir şekilde başlayıp okula isteyerek ve severek devam edenlerden oluşmaktadır. (Yeniliklere açık, kolay adapte olan, güvenli bir aile yaşantısına sahip olan çocuklar okula daha kolay bir başlangıç yapacaklardır.)
- **İkinci grup;** ayrılık endişesi gibi nedenlerle ilk başlangıçta okula gitmek istemezken zamanla okula adapte olanlardan oluşmaktadır. (Ayrılık ile ilgili geçmişte olumsuz tecrübeler yaşamış çocuklar)
- **Üçüncü grup;** okula gitmek istemeyen ve bunu ısrarla sürdüren çocuklardan oluşmaktadır.
- **Dördüncü grup;** Çok isteyerek başlayıp daha sonra kendi kontrolü dışında ve sürekli gidilmesi gereken bir yer olduğunu anladığında okula gitmek istemeyen çocuklardan oluşmaktadır. (Bu çocuklar; okula bu kadar sık, sürekli ve zorunlu olarak gitmek durumunda kalacaklarını beklemedikleri için hayal kırıklığına uğrayan çocuklardır. Onlar, okula başlayacaklar, arkadaşları ile iyi vakit geçirecekler, eğlenecekler, öğretmenleri de olacak ama sonra yeniden özgür, kurallarını ağırlıklı olarak kendilerinin belirlediği ev ortamı gibi hayal eden çocuklar olacaklardır.

Çocuklar, okula gitmemek için çeşitli bahaneler ileri sürebilirler:

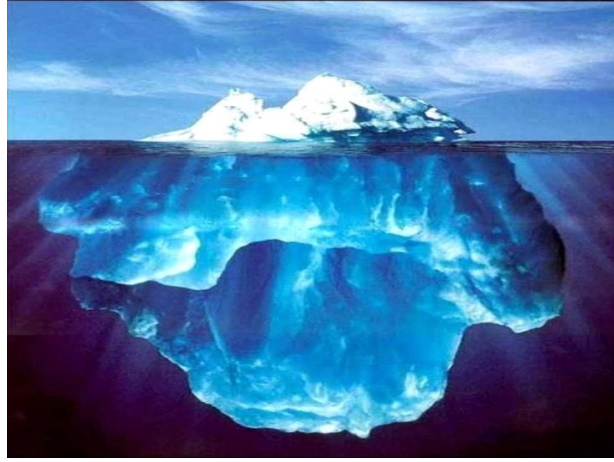
- Çok hastayım.

- Okulda sıkılıyorum.
- Okulu sevmedim.
- Okulda yemek yemek istemiyorum. O nedenle okula gitmeyeceğim.
- Okuldaki oyunları sevmedim, oynamak istemiyorum.
- Neden kardeşim gitmiyor.
- Öğretmenim bana iyi davranmıyor.

Bunlar yalnızca bahanelerdir!..

Buzdağının görünmeyen kısmı

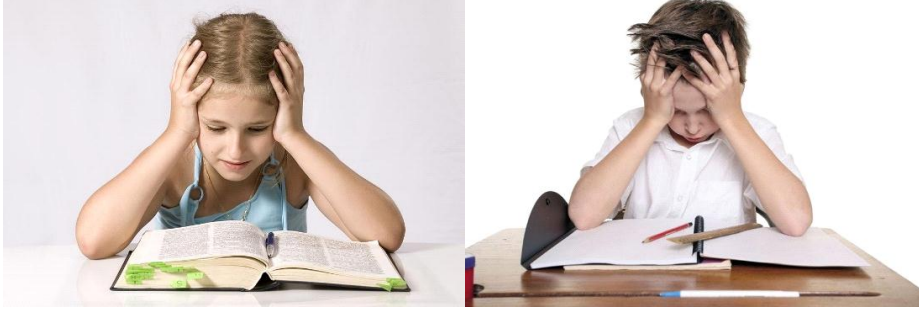
Bambaşkadır.

Çocukların okula gitmek istememesi ile ilişkili nedenler şu şekilde sıralanmaktadır:

- Ayrılık endişesi
- Gerçekçi olmayan beklentiler
- Zarar verici davranışlara maruz kalma korkusu
- Çocuğun doyurulmamış psikolojik ihtiyaçları
- Okuldaki ilişkilerindeki iletişim engelleri
- Başarısız olma korkusu
- Evden ayrılmaya karşı gösterdiği güvensizlik duygusu
- Çocukların aşırı korumacı anne-babalar tarafından büyütülmeleri
- Her istedikleri kolay ulaşabilir bir yaşam tarzından gelmiş olmaları

- Çocukların aile içindeki tüm konulara karışıp kararlarda belirleyici olmaları

**Anne baba olarak bu süreçte nelere dikkat etmeli?
Hangi davranış ve söylemlerden kaçınmalıyız?**

Çocuğun okula alışma sürecini güçleştiren durumlar:

- Ailenin sık sık sınıfa girmesi
- Yemek yeme ile ilgili yaklaşımımızın kaygılandırıcı olması
- Öğretmenin rolü çocuğa doğru tanımlanmaması
- Çocuğun ayrılmakta zorlandığı kişi tarafından okula getirilmesi
- Aile okulda beklerken çocukları yanlarına geldiğinde; sıkıldın mı? Korkma! vb ifadeleri kullanmaları

- Ev ortamının okuldan daha cazip olması
- Öğretmen çocuğu almak istediğinde, o benden ayrılmaz şeklindeki yaklaşımlar
- Hastalanma veya tatil dönemleri nedeni ile çocuğun okuldan uzak kalması
- Okul ile ilgili yanlış bilgiler verme (Okulda hep oyun oynayacaksınız.)
- Çocuk ile telefonda konuşmak isteme (Ağlamayan çocuğun ağlamaya başlamasına neden olabilir.)
- Evde çocuğu öğretmeni ile tehdit etme (Yemeğini yemezsen öğretmenine söyleyeceğim.)
- Ayrılma sürecinde annenin duygusal davranması, ağlaması
- Çocuğun okulda olacağı zaman için aile bireylerinin çocuğun yanında planlar yapması
- Çocuğun yanında okulu ve öğretmeni hakkında olumsuz konuşulması
- Ailenin karar verilen sürede gelmemesi
- Ailenin vedalaşma süresini kaçır gibi kısa tutması veya gereğinden uzun tutması

Ailelere düşen görevler:

- Ailelerin de sürece hazır olmaları çok önemlidir: Bu süreç içinde aileler de birçok kaygı yaşamaktadır. Anne ya da baba hissettiği kaygı durumunu çocuğuna aksettirirse çocuğun da kaygı düzeyini arttırmış ve okula uyum sürecini güçleştirmiş olur.
- **Çocuğunuz okula gitmemek konusunda ısrar ediyorsa ona herkesin bir görevi olduğunu, onun görevinin ise okula gitmek olduğunu belirtebilirsiniz.**
- Okula başlamadan önce onu duygusal açıdan hazırlamak, yaşayacakları hakkında bilgi vermek kendisini iyi hissetmesini sağlayacaktır. Okulda çok sayıda arkadaş edineceğini ve onu seven öğretmenleri olacağını söyleyebilir, kendi okul anılarınızı anlatıp okula giden çocuklarla ilgili hikayeler okuyabilirsiniz.
- **Çocuklar ilk gün okula getirildiklerinde, acaba annem beni okulda unuttur mu ya da beni okulda bırakıp bir daha almayacak mı gibi endişelere kapılabilirler. Oryantasyon programının ilk gününde çocuğunuza, okula geliş-gidiş saatleri hakkında bilgi vermeniz onu biraz olsun rahatlatacaktır.**
- Çocuğun okula başladığı ilk gün, anne-baba ya da ikisinden biri çocuğu okula getirmeli ve okula geliş-gidiş saatleri, kimin getirip götüreceği açıklanmalıdır.
- **Sabahları evden sakin, huzurlu ve mutlu ayrılmasına özen gösterin.**
- Çocuğunuz okuldan eve geldiğinde gününü nasıl geçirdiği ile ilgili sohbet etmeniz onun okul deneyimlerini sizinle paylaşarak rahatlamasını sağladığı gibi okula uyum sürecini de hızlandırır. Dikkat edilmesi gereken nokta eve geldiği gibi

hemen sohbet etmek yerine kendisine alan açmasını sağlamaktır ve elbette anlatmak istemeyen çocuğa da saygı duymak kıymetlidir.

- **Yatış ve kalkış saatlerinin rutine oturtulması okula uyumun yanı sıra çocuğunuzun verimli öğrenmesine de olumlu etki sağlayacaktır.**
- **Çocuklar yeni şartlara büyüklerden daha kolay ve rahat uyum sağlarlar. Bu süreçte size güvenmesi ve sizi yanında hissetmesi onun en önemli yardımcısı olacaktır.**
- **Bu süreçte çocuğa karşı anlayışlı, sabırlı ve destekleyici olunması gereklidir.**

Psikolog
F. İnci EKEN